

عنوان مقاله:

استعاره های تاویلی بر مبنای قایده توجیه متشابهات قرآنی در آیین ادبیات فارسی

محل انتشار:

دوفصلنامه کتاب قیم، دوره 5، شماره 12 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

محمدابراهیم مال میر - استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه رازی کرمانشاه

توران ملکی شریف - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه رازی کرمانشاه

خلاصه مقاله:

استعاره تاویلی در معنایی که در این مقاله برای اولین بار در حوزه نظریه پردازی ادبی مطرح می شود، دارای انواع و مراتبی است که برخاسته از معانی کاربردی تاویل در علوم قرآنی می باشد. در این مقاله بهیکی از مراتب آن به نام استعاره تاویلی بر مبنای قاعده توجیه متشابهات قرآنی پرداخته می شود. متشابهات، مجموعه ای از آیات قرآنی که دارای چند پهلویی معنایی میباشند و تنها به کمک محکمت و ارجاع بهامالکتاب، تاویل پذیرند. چندپهلویی معنایی آیات از حوزه لفظ خارج و مربوط به حوزه معناست. توجیه تاویلی متشابهات به کمک محکمت، یکی از مراتب سه گانه تاویل است که در این مقاله آن رامورد بررسی قرار داده، و علاوه بر بیان ضوابط تاویل صحیح و شرایط موول و تاویل در توجیه متشابهات، شواهد آن از متون ادبی استخراج و به بحث و بررسی گذاشته شده است؛ تا از این رهگذر، استعاره هایتاویلی مبتنی بر قاعده توجیه متشابهات را معرفی کرده و مورد نقد و بررسی قرار دهد و تا آنجا که مجال مقال بوده است، جنبه های تشبیه روایی، تشبیه ادبی، استعاره تاویلی ادبی و تاویل توجیهی روایی آنها بیان شده است. در این راستا معلوم شد علاوه بر تلاش شاعر در استخدام استعاره های تاویلی، گاهی شاعر توجیه متشابهات را در مقوله جری و انطباق قرار داده و آن را بر مصادیق دیگری نیز تعمیم و تطبیق داده است.

کلمات کلیدی:

تاویل، استعاره تاویلی، توجیه متشابهات، ادبیات فارسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/808842>

